

DE PASSIONELE GOD

• door Kris Tavernier

HOSEA PROFETEERDE NIET ALLEEN MET ZIJN WOORDEN, MAAR OOK MET ZIJN LEVEN. IN GEHOORZAAMHEID AAN GOD TROUWDE HIJ MET EEN ONTUCHTIGE VROUW. DIT WAS WEL EEN ERG BIZARRE OPDRACHT VAN GOD VOOR ZIJN PROFEET. ZIJN HUWELIJK DIENDE ECHTER ALS EEN ZINNEBEELDIG SPREKEN TOT HET VOLK: 'DE HERE ZEI TOT HOSEA: GA HEEN, NEEM U EEN ONTUCHTIGE VROUW EN KINDEREN UIT EEN ONTUCHTIGE GEBOREN, WANT HET LAND WENDT ZICH IN SCHANDELIJKE ONTUCHT VAN DE HERE AF' (Hos. 1:2). GOD WIL DOOR HET LEVEN VAN DE PROFEET LATEN ZIEN WAT HIJ VOELT VOOR ZIJN VOLK EN VOOR ONS. HET WOORDGEBRUIK EN DE BEELDSPRAAK DIE DOOR HOSEA WORDEN GEBRUIKT ZIJN VOLUIT EMOTIONEEL - ZELFS PASSIONEEL - VAN KLANK! IN HET BOEK HOSEA TOONT GOD ZICH VAN ZIJN MEEST EMOTIONELE KANT.

De relationele God

In het boek Hosea wordt de verhouding tussen God en zijn volk dus voorgesteld met het beeld van een huwelijk², door het huwelijk van Hosea en Gomer (1:3). Zie bijvoorbeeld uitdrukkingen als 'de uwe' (1:9), 'zij is mijn vrouw niet, en Ik ben haar man niet' (2:1), 'dat gij Mij noemen zult: mijn man' (2:15) en het drievoudige 'bruid' in Hos. 2:18-19. Het huwelijk is een van de belangrijkste relaties die er bestaan en is verweven met de meest heftige en meest diepe en intense gevoelens. Daardoor is het boek Hosea, samen met het boek Hooglied, een van de meest passionele boeken van de Bijbel.

In het elfde hoofdstuk van Hosea wordt nog een tweede intense relatie aangeduid, de ouder-kind relatie (vs. 1-4). Ook in die relatie speelt het gevoelsleven en niet in het minst de liefde (vs. 1), een toonaangevende rol. Heel plastisch staat er 'Ik leerde Efraïm lopen: Ik nam hem op mijn armen' (vs. 3) en 'gaf hem te eten' (vs. 4). Gods liefde is groter dan ouderliefde: 'kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontfermen zou over het kind van haar schoot? Al zouden zij die vergeten, toch vergeet Ik u niet' (Jes. 49:15). Onze God is een relationele God!

² vgl. Jes. 54:5, Jer. 2:2, 3:1-4, Ez. 16, 23, Jl. 2:16

De bedrogen echtgenoot

In het tweede hoofdstuk van Hosea krijgen we het beeld van een bedrogen echtgenoot voorgesteld. Er wordt gesproken over ontucht/overspel (vs. 1). Zelfs staat er dat haar kinderen uit ontucht geboren zijn (vs. 3). Zo staat er bij het eerste kind van Gomer dat zij 'hem' (d.i. Hosea) een zoon baarde (1:3). Maar bij de andere twee kinderen staat er slechts 'zij baarde' (1:6, 8), zonder de aanduiding 'hem'. Dat doet vermoeden dat Hosea niet de vader was van deze twee kinderen. Aan het einde van hoofdstuk twee lijkt het beeld dan ook gehanteerd te worden van het 'aannemen' van kinderen, die dus niet de eigen kinderen zijn (vs. 22). Vijf keer wordt er in dit hoofdstuk gesproken over minnaars (vs. 4, 6, 9, 11, 12). Wat zal Hosea zich gekrenkt en bedrogen gevoeld hebben door Gomer, wat zal het hem pijn hebben gedaan. Bedrogen worden door je partner snijdt tot in het diepste van je hart en je wezen. Zo voelt God zich hier door het gedrag van Israël, terwijl Hij zelf 'de Israëlieten bemint' (3:1b). Maar zij 'wenden zich tot andere goden en zijn minnaars van druivenkoeken' (3:1c). Die druivenkoeken werden aan de heidense goden geofferd. Mag ik het eens heel dicht naar onszelf toebrengen? Hoe denkt u dat God zich voelt wanneer wij zondigen, wanneer ons hart niet meer voor Hem is, maar uitgaat naar 'minnaars'?

De verlangende echtgenoot

Vanaf hoofdstuk vier van Hosea wordt het beeld van een rechtszaak ingevoerd. Hierbij moeten we denken aan een echtscheidingszaak waarbij de schuld van de overspelige, ontrouwe partner aangetoond wordt. Maar hoewel de schuld klaar en duidelijk vastgesteld wordt, wil deze e(E)chtgenoot toch niet scheiden. Dat is niet de bedoeling, want deze echtgenoot houdt van zijn overspelige vrouw, zoals God houdt van Israël en van elk van ons. Wat deze echtgenoot wil, is dat de overspelige vrouw zich schuldig gaat voelen, zijn aangezicht zoekt en verlangend naar hem gaat uitzien (5:15). Zoals ook hij naar haar uitziet (vgl. 1:15, 18-19).

God verlangt naar ons wanneer wij afgedwaald zijn, zoals een liefdevolle echtgenoot ernaar verlangt om zijn vrouw weer bij zich te hebben na haar misstappen. Daar wendt Hij alle middelen voor aan, want Hij wil ons niet prijsgeven (11:8). En vervolgens: 'Mijn hart keert zich om in Mij, ten volle wordt mijn erbarming opgewekt'.

De radeloze echtgenoot

Het is alsof God met de moed der wanhoop alle middelen aanwendt. Zo heeft Hij er alles aan gedaan om zijn volk tot inkeer te brengen. Ook ons kan Hij niet zomaar op ons beloop laten wanneer wij van Hem afdwalen. Hij verspert onze weg met doornen en richt een muur op zodat wij niet meer verder kunnen en naar Hem willen terugkeren (2:5-6). Totdat wij door de nood gedreven weer verlangen naar Hem (5:15). Als het nodig blijkt, tuchtigt Hij ons (5:14, 10:14-15) opdat wij met ons hele hart tot Hem zouden roepen en ons naar omhoog zouden richten (vgl. 7:13-16). Als het niet anders kan, dan houdt Hij op ons in (6:5) om ons toch maar tot andere gedachten te bewegen. Hij leidt ons in de woestijn om daar te spreken tot ons hart (2:13), Hij trekt ons met koorden van liefde (11:4) om dan ons dal van Achor te maken tot een deur van hoop (2:14). In het dal van Achor werd schuldbelijdenis gevonden en de relatie tussen God en zijn volk hersteld (Joz. 7). God verlangt zo naar ons en naar de relatie tussen Hem en ons, als een radeloze man naar de vrouw die hij liefheeft. Als een 'radeloze' God gaat Hij op zoek naar de liefde van ons het hart.

‘Wat zal Ik u aandoen, o Efraïm? Wat zal Ik u aandoen, o Juda?’ (6:4). In andere bewoordingen: “wat moet Ik toch doen om jou terug bij Mij te hebben? Hoe kan ik jouw hart toch voor Mij winnen”. Ik ken geen Schriftplaats waar God radelozer wordt voorgesteld, dan hier wanneer Hij schreeuwt om de liefde van ons hart!

De vergevende echtgenoot

De eerste drie hoofdstukken, en ook de hoofdstukken vijf, zes en elf van Hosea eindigen allen met een belofte van herstel, en zo eindigt ook uiteindelijk het boek. Hosea had Gomer echt hartstochtelijk lief, zoals God zijn volk en elk van ons. Hij vernederde zich en bleef smeken aan het hart van Gomer. Uiteindelijk is hij zelfs bereid om zijn eigen vrouw terug te kopen van een van haar minnaars, wellicht op de slavenmarkt (3:2). Althans voor de prijs van een slaaf, in die tijd. Wat zal Gomer zich in zijn armen gestort hebben na het zien van zoveel liefde. En wat zal Hosea gelukkig geweest zijn dat hij Gomer weer in zijn armen kon sluiten. Zó is het hart van God, Hij geneest onze afkerigheid en heeft ons vrijwillig lief (14:5).

God wil jouw hart

Er zijn verschillende relaties tussen God en een mens, tussen God en elk van ons. Er is de Schepper – schepsel relatie, er is de Heer – slaaf/ dienstknecht relatie, er is de Meester – discipel/leerling relatie. Maar meer dan al deze verlangt God naar een liefdesrelatie! Het gaat Hem niet primair om onze gehoorzaamheid of onze dienstbaarheid of onze toewijding. Het gaat Hem allereerst om de liefde van ons hart. ‘want in liefde heb Ik behagen en niet in slachtoffer, in kennis van God en niet in brandoffer’ (6:6). Moeten we niet vaak belijden dat onze liefde niet meer is dan een morgenwolk, als een dauw in de vroege die spoedig verdwijnt (6:4)? In Openb. 2:2-3 prijst de Heer Jezus de gemeente van Efeze om al haar inspanningen, haar volharding, haar oprechtheid en haar verdraagzaamheid van allerlei lijden om zijn naam. En toch volgt daarop: ‘maar Ik heb tegen u, dat gij uw eerste liefde verzaakt hebt’ (vs. 4). Het is God allereerst om onze liefde te doen. Laten we tot slot de drievoudige vraagstelling van de Heer Jezus aan Petrus in Joh. 21 tot onszelf richten: ‘Heb je mij lief? God schreeuwt tot jou en mij: ‘Ik wil jouw hart!’.

